

Východiská a zdôvodnenie indikatívneho rozdelenia finančných alokácií na regionálnej úrovni

Percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé kraje (NUTS III) je potrebné považovať za orientačné, vytvorené odborným odhadom na základe podkladov, ktoré boli k dispozícii v príprave operačného programu.

Reálne regionálne rozdelenie finančných alokácií v procese implementácie OP ŽP bude ovplyvnené pripravenosťou projektov žiadateľov z jednotlivých VÚC, počtom a najmä kvalitou predložených žiadostí.

Prioritná os 1 Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd

1.1. Verejné vodovody

Východiská:

Indikatívne percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé VÚC je založené na zohľadnení súčasného stavu v oblasti zásobovania obyvateľov v SR pitnou vodou, percenta pripojenia obyvateľov na verejný vodovod v jednotlivých regiónoch a očakávaných investícií pri zabezpečovaní využívania veľkých vodných zdrojov v súlade s **Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR, Koncepciou vodohospodárskej politiky SR a Plánmi rozvoja jednotlivých VÚC.**

V prípade verejných vodovodov je nutné upozorniť, že v rámci indikatívneho percentuálneho prerozdelenia finančných prostriedkov nie je zohľadnené budovanie nadradených vodárenských sústav, ktorých úlohou je vyrovňovanie bilančne pasívnych a aktívnych oblastí z pohľadu zdrojov vôd pre účely zásobovania pitnou vodou. Táto skutočnosť značí, že percentuálna alokácia pre VÚC môže byť v skutočnosti rozdielna od uvedenej a presúvať sa podľa potrieb, so zohľadnením zámerov v schválených a pripravovaných koncepčných dokumentoch uvedených vyššie.

Kraj	Alokácia v %
Bratislavský kraj	4
Nitriansky kraj	15
Trnavský kraj	12
Trenčiansky kraj	8
Banskobystrický kraj	12
Žilinský kraj	12
Prešovský kraj	19
Košický kraj	18

1.2. Verejná kanalizácia a ČOV

Východiská:

Percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé VÚC bolo odhadnuté na základe počtu EO v jednotlivých aglomeráciách, ktoré je potrebné pripojiť na stokovú sieť ako aj potrieb výstavby, resp. rekonštrukcie nevyhovujúcich ČOV v zmysle záväzkov

vyplývajúcich z implementácie smernice Rady č. 91/271/EHS (v súlade s Národným programom SR pre vykonávanie smernice Rady č. 91/271/EHS).

Kraj	Alokácia v %
Bratislavský kraj	15
Nitriansky kraj	17
Trnavský kraj	13
Trenčiansky kraj	15
Banskobystrický kraj	10
Žilinský kraj	4
Prešovský kraj	13
Košický kraj	12

1.3. Monitoring

Východiská:

Pre potreby výpočtu finančnej alokácie prostriedkov do jednotlivých krajov NUTS III bola zvolená metodika spočívajúca v percentuálnom vyjadrení náročnosti monitorovacích prác v jednotlivých krajoch v nadväznosti na počet monitorovacích miest, sledované ukazovatele a frekvencie ich sledovania. Monitorovacie miesta boli stanovené v súlade s platnou metodikou v identifikovaných útvaroch povrchových vôd a podzemných vôd. Percentuálne hodnoty finančnej alokácie do jednotlivých krajov môžu v jednotlivých rokoch realizácie programov monitorovania stavu vôd oscilovať okolo hodnôt uvedených v nasledovnej tabuľke v nadväznosti na zníženie, resp. zvýšenie počtu odberných miest v závislosti od hodnotenia stavu vôd v predchádzajúcich rokoch, predovšetkým v oblasti kvality vôd.

Kraj	Alokácia v %
Bratislavský kraj	8
Nitriansky kraj	15
Trnavský kraj	10
Trenčiansky kraj	6
Banskobystrický kraj	14
Žilinský kraj	15
Prešovský kraj	14
Košický kraj	18

Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami

Východiská:

Podklady vychádzajú z vládou schváleného Programu ochrany pred povodňami na rok 2010, ktorý bol Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p. Banská Štiavnica aktualizovaný a doplnený o investičné akcie až do roku 2015. Z uvedeného aktualizovaného Programu bola vypracovaná analýza najnaliehavejších investičných stavieb podľa kritéria najohrozenejších lokalít podľa jednotlivých povodí. Z tejto analýzy vyplynulo rozdelenie stavieb podľa jednotlivých krajov a podľa finančných potrieb na ich realizáciu. Na jej základe možno indikatívne rozdeliť finančné prostriedky podľa VÚC nasledovne:

Kraj	Alokácia v %
Bratislavský kraj	8
Prešovský kraj	9
Košický kraj	42
Žilinský kraj	3
Trenčiansky kraj	6
Trnavský kraj	7
Nitriansky kraj	11
Banskobystrický kraj	14

Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

3.1. Ochrana ovzdušia

3.2. Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie

Navrhovaná regionalizácia alokovaných prostriedkov bola vypracovaná podľa počtu obyvateľov žijúcich v oblastiach riadenia kvality ovzdušia v jednotlivých krajoch. Zdrojom financovania prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy predstavuje fond ERDF a z tohto dôvodu došlo k vyňatiu Bratislavského kraja.

Kraj	Počet dotknutých obyvateľov	Alokácia v %
Trnavský kraj	89 600	7
Trenčiansky kraj	196 500	16
Nitriansky kraj	85 600	7
Žilinský kraj	175 200	15
Banskobystrický kraj	222 200	19
Prešovský kraj	210 000	17
Košický kraj	225 100	19

Prioritná os 3 Odpadové hospodárstvo

4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu

Východiská:

Navrhovaná regionalizácia alokovaných prostriedkov bola vypracovaná podľa množstva vyseparovaného komunálneho odpadu na obyvateľa v jednotlivých krajoch.

Kraj	Množstvo vyseparovaného komunálneho odpadu (kg/obyv.)	Alokácia v %
Bratislavský kraj	40,32	4
Trnavský kraj	18,64	12
Trenčiansky kraj	14,40	13
Nitriansky kraj	11,21	15

Žilinský kraj	11,92	14
Banskobystrický kraj	21,55	11
Prešovský kraj	8,31	15
Košický kraj	7,39	16

4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

Východiská:

Indikatívne finančné alokácie na úrovni regiónov boli vypracované podľa podielu zhodnoteného odpadu na celkovom množstve vzniknutého odpadu v jednotlivých krajocho.

Kraj	Množstvo zhodnoteného odpadu k celkovému množstvu vzniknutého odpadu v kraji (%)	Alokácia v %
Bratislavský kraj	27	15
Trnavský kraj	50	11
Trenčiansky kraj	30	15
Nitriansky kraj	28	16
Žilinský kraj	56	10
Banskobystrický kraj	68	7
Prešovský kraj	33	15
Košický kraj	52	11

4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie

Východiská:

Navrhovaná regionalizácia alokovaných prostriedkov bola vypracovaná podľa podielu vzniknutého nebezpečného odpadu na celkovom množstve vzniknutého odpadu v jednotlivých krajocho.

Kraj	Množstvo vzniknutého nebezpečného odpadu v kraji z celkového množstva vzniknutého NO v SR	Alokácia v %
Bratislavský kraj	20	20
Trnavský kraj	15	15
Trenčiansky kraj	8	8
Nitriansky kraj	12	12
Žilinský kraj	9	9
Banskobystrický kraj	8	8
Prešovský kraj	3	3
Košický kraj	26	26

4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania

Východiská:

Percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé VÚC na riešenie problematiky environmentálnych záťaží je potrebné považovať za orientačné. Východiskom pre jeho výpočet boli nasledujúce údaje:

- rozloha zaťažených oblastí v km² v zmysle environmentálnej regionalizácie Slovenska,
- počet obyvateľov žijúcich v zaťažených oblastiach v zmysle environmentálnej regionalizácie Slovenska,
- počet rizikových environmentálnych záťaží nahlásených OÚŽP.

Kraj	Alokácia v %
Bratislavský kraj	10
Trnavský kraj	12
Nitriansky kraj	18
Trenčiansky kraj	8
Banskobystrický kraj	10
Žilinský kraj	8
Prešovský kraj	10
Košický kraj	24

Prerozdelenie je navrhnuté tak, aby boli prioritne riešené najviac zaťažené oblasti Slovenska. Navrhované prerozdelenie prispieje k odstráneniu regionálnych rozdielov v zaťažení jednotlivých regiónov a významne prispieje k zlepšeniu stavu životného prostredia v týchto regiónoch.

Percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé VÚC bude možné modifikovať a upresniť koncom roka 2008, keď bude ukončená systematická identifikácia environmentálnych záťaží na Slovensku a k dispozícii budú aktuálne údaje.

4.5 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov

Východiská:

Alokácia bude rozdelená medzi jednotlivé kraje rovnomerne, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 12,5% pre každý kraj.

Kraj	Alokácia v %
Bratislavský kraj	12,5
Trnavský kraj	12,5
Trenčiansky kraj	12,5
Nitriansky kraj	12,5
Žilinský kraj	12,5
Banskobystrický kraj	12,5
Prešovský kraj	12,5
Košický kraj	12,5

Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Navrhované rozdelenie alokácií prostriedkov podľa krajov vychádza zo všeobecných ukazovateľov (podiel chránených území v krajoch, rozloha krajov), ako aj z dokumentov schválených na úrovni MŽP SR pre plnenie záväzkov NATURA 2000. Úlohy stanovené v dokumentoch boli pre účely stanovenia alokácií aktualizované, napriek tomu však možno navrhované rozdelenie prostriedkov považovať len za orientačné.

5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území, vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov

Východiská:

Východiskom pre návrh regionálnych alokácií boli údaje o ploche chránených území v rámci kraja vo vzťahu k celkovej ploche chránených území v SR (s výnimkou Bratislavského kraja, ktorý nie je oprávnený na financovanie z ERDF).

Kraj	Plocha kraja (ha)	Plocha chránených území (ha)	Plocha chránených území z plochy kraja (%)	Navrhovaná alokácia - podľa plochy chránených území kraja z plochy chránených území SR bez Bratislavského kraja (%)
Žilinský kraj	679 326,354	400 802,54	59	23
Košický kraj	674 964,974	350 981,78	52	20
Prešovský kraj	899 470,742	332 804,17	37	20
Banskobystrický kraj	945 310,878	302 499,74	32	18
Trenčiansky kraj	449 916,126	139 473,99	31	8
Trnavský kraj	414 771,377	87 101,981	21	5
Nitriansky kraj	634 126,646	95 118,996	15	6
Spolu	4 697 887,097	1 680 973,037	36	100

5.2 Zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody a krajiny vrátane zavedenia monitorovacích systémov vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území, vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov

Východiská:

Percentuálne rozdelenie alokovaných prostriedkov bolo spracované podľa dokumentov schválených na úrovni MŽP SR (NATURA 2000 - stratégia implementácie smernice o vtákoch a smernice o biotopoch na roky 2005-2013 v podmienkach MŽP SR a na ňu nadväzujúci akčný plán na roky 2007-2013). Údaje uvedené v uvedených dokumentoch boli

aktualizované (k 13. aprílu 2007) na základe podkladov, vypracovaných odbornými organizáciami ochrany prírody a krajiny.

Kraj	Navrhovaná alokácia – podľa akčného plánu NATURA 2000 na roky 2007-2013, s aktualizáciou k 13. aprílu 2007
Žilinský kraj	39
Košický kraj	14
Prešovský kraj	13
Banskobystrický kraj	12
Trenčiansky kraj	13
Trnavský kraj	5
Nitriansky kraj	3

5.3: Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami

Východiská:

Východiskom navrhovaných finančných alokácií boli údaje o celkovej rozlohe kraja z rozlohy SR (bez Bratislavského kraja), bez prihliadnutia na plochu chránených území, nakoľko informovanosť je potrebné zvyšovať vo všetkých krajoch. Pri zaokrúhľovaní bol zvýhodnený Banskobystrický kraj, pretože Ústredie Štátnej ochrany prírody SR v Banskej Bystrici realizuje centrálné činnosti.

Kraj	Navrhovaná alokácia – podľa veľkosti kraja
Žilinský kraj	14
Košický kraj	14
Prešovský kraj	19
Banskobystrický kraj	22
Trenčiansky kraj	9
Trnavský kraj	9
Nitriansky kraj	13

Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému

Východiská:

Projekt POVAPSYS bude realizovaný v druhej etape. Podklady vychádzajú z návrhov na rozšírenú automatizáciu a zabezpečenie adekvátneho informačného systému. Projekt POVAPSYS vychádza z vládou schváleného Programu ochrany pred povodňami na rok 2010. Prevažná časť finančných prostriedkov pôjde do vybudovaných regionálnych centier Slovenského hydrometeorologického ústavu teda Žilina, Banská Bystrica a Košice. Na základe priestorového rozdelenia štátnych monitorovacích sietí je možné rozdeliť finančné potreby na realizáciu a zabezpečenie činnosti podľa jednotlivých krajov nasledovne:

Kraj	Alokácia v %
Bratislavský kraj	0
Prešovský kraj	15
Košický kraj	15
Žilinský kraj	25
Trenčiansky kraj	10
Trnavský kraj	8
Nitriansky kraj	9
Banskobystrický kraj	18

Navrhované rozdelenie alokácií prostriedkov podľa krajov vychádza zo ukazovateľa počtu staníc, resp. profilov štátnych monitorovacích sietí zahrnutých do informačného systému POVAPSYS a lokalizácie prostriedkov diaľkovej detekcie. Napriek tomu však navrhované rozdelenie prostriedkov možno považovať za indikatívne, keďže na základe výsledkov verejného obstarávania môže dôjsť k zmene pomeru cien dodávaných komponentov oproti odhadom vychádzajúcim z terajšej situácie.

Prioritné osi programu	Fond	Alokácia	Bratislavský kraj	západné Slovensko	stredné Slovensko	východné Slovensko
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	KF	944 712 965	13,80%	43,80%	16,10%	26,30%
2 Ochrana pred povodňami	KF	174 070 100	8,00%	24,00%	17,00%	51,00%
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	ERDF	180 000 000	0,00%	30,00%	34,00%	36,00%
4 Odpadové hospodárstvo	KF	401 860 000	11,62%	39,95%	20,15%	28,28%
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	ERDF	50 756 935	0,00%	20,74%	43,45%	35,81 %
6 Technická pomoc	KF	48 600 000	-	-	-	-
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	ERDF	20 000 000	0,00%	27,00%	43,00%	30,00%
Spolu za OP ŽP (bez TA)		1 771 400 000	10,80%	38,72%	20,03%	30,45%